

Redactiunea

se affia in

Strat'a lui Leupoldu Nr. 44.

Scrisorile nefrancate nu se primescu decât numai de la correspondintii regulari ai „Federatiunii.“ Scrisori anonime nu se publica. Articlii trimisi si nepublicati se voru arde si numai la cerere espre sa se retorna.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Appare Joi-a si Dominec'a.

Pretulu de Prenumeratiune :
 Pre trei lune 3 fl. v. a.
 Pre sieste lune 5 „ „ „
 Pre annulu intregu 10 „ „ „
Pentru Romani'a :
 Pre an. intregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 Pre 6 lune 16 „ = 16 „ „
 Pre 3 — 8 „ = 8 „ „
Pentru Insertiuni :
 10 cr. de linia, si 30 cr. tacs'a timbrala
 pentru fiesce-care publicatiune separata. In loculu deschisu 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

Inessorabil'a morte stinse era una vietia scumpa Romaniloru. — Natiunea romana perdù pre unulu d'intre cei mai buni ffi ai sei, — poporulu pre unu stelpu apperatoriu.

VASILIU LADISLAU baronu POPU

barbatulu carele prin „virtute si labore“ ajunse la cea mai inalta positiune sociale, carele prin amorea natiunei si a patriei salle castigasse tote animele connationaliloru sei, — au repausatu in 17. Febr. 1875. in etate de 56 anni, prea de tempuriu pentru natiune si famili'a sa.

Istori'a deceniiloru d in urma a Romaniloru d'in Austro-Ungari'a, i va reservá una pagina d'in celle mai frumoase, spre a ilustrá numele lui, trecandu-lu la posteritatea recunoscatoria.

Natiunea romana se imbracce doliulu cellu mare, fiii ei se verse lacrima de dorere, tributulu de amore pentru atát'a amore, ce ellu a u nutritu in peptulu seu si au documentatu prin fapte cátra poporulu romanu.

Fia-i memori'a eterna si binecventata!

B.-Pest'a, 7/20. Feb. 1875.

Cris'a minisieriale in permanintia.

Este fara de vre unu folosu practic pentru cetitori a se insira cu de amenuntulu tote reporturile aparute prin diurnale despre au districtu celle multe alle ministrului presiedinte Bittó la Domnitoriulu, despre conferintiele lui cu Andrassy, Wenkheim, Tisza, etc. cá-ci tote cáte se vorbescu despre probabil'a seau posibil'a combinatiune, sunt numai coiecture, gaciture, etc. Totu ce avemu se impartesimu cá positivu cetitoriloru nostri este de a spune cá Domnitoriulu au invitatu pre Capulu centrului stangu, Col. Tisza la Vienn'a unde dupa ce acestu-a se arretá cam reservatu facia de actualulu ministru presiedinte, fu primitu in audientia de Domnitoriulu, care trebue cá au fostu multumitu de descoperirile lui Tisza, pentru cá dede ordene a se face intiellegerea intre partit'a guvernamentale si centrulu stangei, precum si intre corifeii ambeloru parti aici in Pest'a, unde si monarculu are se sosessa in scurtu spre a luá resolutiunea definitiva conformu rezultatulu conferintieloru ce se voru tiené.

Conferinti'a tienuta la espress'a dorintia a Monarculu intre fruntasii ambelor partite principali s'au terminatu eri. Programma de actiune nu s'au statorit. ei puru si simplu cestiune, cá ore uninei partiteloru pre terrenulu cestiuniloru interne nu li stau in calle differentie necomplanabile si cá ore este possibile a se constitui unu ministeriu nou pre basa parlamentaria consolidata adeca a se deslega problem'a: cá ore dupa vederile subiective alle membriloru pote-se effectui intiellegerea deplina intre ambele partite, séu cá essistu divergintie principiali irrecunoscibile.

Prin urmare misiunea membriloru conferintiei au avutu unu caracteru strinsu informatoriu. S'au luatu la discussiune cestiunea baneci, revissiu-

nea tractului commerciale si duaniariu (de vama), cestiunile politice interne si in privintia tuturoru s'a constatatu, cá nu essiste differentia principiale. Cestiunea reformelor administrative s'au consideratu cá actuale si s'au luatu la discussiune meritoria, unii cereau spre consolidarea poterii centrale dreptulu de numire a organeloru administr. altii si chiaru eleminte preponderante de partite pretindeau a se conservá nealterata autonomi'a municipale éra garantiele pentru imbunetateirea administratiunei publice a se cercá prin alte mediuloce. Scurtu, in privintia cestiuniloru politice si economice conferinti'a au crediutu a poté constatá cá nu s'au ivitu divergintie principiali. — Mai lunga discussiune s'au incinsu a supr'a bugetulu si a nume a supr'a acoperirei erogatiuniloru. Partisanii guvernului actuale sustineau cá altu espedientu mai potrivit decátu modulu prezentatu de Col. Ghyezy nu essiste, precandu membrii d'in stang'a accentuara cá invoielá loru nu o potu avé proiectele lui Ghyezy in totu cupriusulu loru.

In asta privintia rezultatulu conferintiei au fostu, cá noului ministeriu va succede a gasi modulu de invoieia a supr'a acoperirei erogatiuniloru.

Passulu prossimu va fi a rogá pre Domnitoriulu cá se desemne pre omulu de statu carui-a are se concredia insarcinarea de a constitui noulu cabinetu, care apoi va avé totodata misiunea de a realisá si reformarea partitei, séu formarea noiei partite guvernamentali. Acest'a este starea lucrurilor, precandu scriemu aceste. si credemu cá ar stá in interessulu guvernului séu a partiteloru de a mai prolongi cris'a ministeriale, ci de a starui cá se se deslege cátu mai correndu.

De la Congressulu elec. din Aradu.

primiramu de la una mana amica immediatu dupa actulu alegerei in 15. febr. a. c. urmatoria telegramma:

Din 55 voturi primindu Ioanne Metianu 43 voturi fu proclamatu alessu Episcopu alla diocesei Aradului. —

Nicolau Popea primi 1 votu, Andreiu Popu assemene 1 votu, éra 10 bile au fostu albe,

Astfelu si ultim'a vocantia in scaunele episcopali romane este supplenita si inca conformu dorintiei generale. Resultatulu alegerei de la 15 februariu an. cur. indeplinitu la Aradu n'au potutu suprinde pre nimene. Pr. SSA nou alessulu Episcopu intrunisse si cu ocasiunea alegereitrecute unu frumosu numeru de voturi, care nu mai lassá neci una indoiela, cá dupa inaintarea fostulu Eppu la scaunulu metropolitani, successorulu séu nu potea fi altulu, decâtu numai barbatulu, care sciusse castigá inimel dicecaniloru priu calitatile salle simpatice.

Provedinti'a divina, care l'au destinatu pentru unu missiune atátu de sublime se-i stee si pre viitoriu intru ajutoriu, cá se pota responde acceptarii generale, care l'a onoratu cu increderea sa. spre binele natiunei si a besericei lucranduanni indelungatissi buccurandu-se prin prosperarea communa de fericirea propria!

Situatiunea.

Ceea ce occupa asta-di cu deosebire opiniunea publica e criss'a ministeriala d'in Bud'a-Pest'a. Colomanu Tis'a corifeulu opostiunei fu primitu in audientia de cátra Mai. Sa, Marti 16 febr. a. c. la una ora d. am. Din celle ce s'au potutu stracorá in publicitate amintimu, cá pana la momentu se arreta semne bune pentru dlu Tis'a, dar' nu se scie cine va intrá in ministeriulu seu, Lónyay e forte descreditat in faci'a monarcului, remane dar cá Sennyey se dee man'a cu Tis'a si ambii se appuce frenele Translitaniei. Se puenemu acumu casulu, cá s'a formatu mi-

nisteriulu Tis'a-Sennyey; se nasce intrebarea, ore pote avé durata acestu ministeriu, si ore tierr'a pote se se accepte la unu venitoriu mai bunu? D'in parte ne negamu a priori aceea intrebare si écca motivele: Austro-Ungari'a e unu statu polyglotu, sistemulu dualisticu, mai fatalu de cátu cellu absolutisticu, la neci unu casu nu e in stare se sustienia pace si de aici se redde tierrei bunastare si fericire; nu! cá-ce dupa cumu ni-am exprimat adese ori convictiunea, precátu timpu numai germanii si magiarii se voru buccurá de bineficiile statulu, pana atunci totu de un'a va essiste nemultumire. Nu personele sunt vin'a criseleru ministeriali, cá-ce fia ministru presiedinte Andrassy, fia Lónyay, fia Szlavý, Bittó, Tisza, Sennyey ori altulu care-va, cris'a totu nu se va inlaturá; reulu principalu jace in insu-si sistemulu actualu, si precátu timpu acést'a va mai essiste, pana atunci tierr'a va merge totu spre perire, si bancrotulu se va apropiá totu mai tare. Acest'a o vedu prea bine cei din Olympu, si sciu, cá odata — cátu de tardu — dualismulu totu trebuie se cadia, ne dore inse, vediendu cá se trece cu atát'a neppure preste binele republicei, pentru interessele a doua natiuni Monarchi'a intrega geme sub sarcin'a cutropitória a seracei, numai din arbitriulu acestoru doua natiuni quasi privilegiate, si totu-si nu se facu passi mai spre bine. Quousque tandem?! Continuati duiloru de asta-di pana unde vi place, numai se nu dteci mane poimane, cá „perirea ta din tine israile.“

Allu doilea punctu interessantu in evinemintele dillei e republic'a, francesca. Entusiasmulu a si disparutu, cërtele éra-si au venitu la ordinea dillei in camer'a din Versali'a, si anume cu ocasiunea legei pentru alegerea sean constituirea senatulu. Republicanii au cerutu, cá si senatorii se fia alessi prin vocea poporulu, dar' orleanistii fura tradatori, adeca au respinsu proiectulu republicaniloru si acumu totulu se affia cá in ainte de prociamarea definitiva a republicei. Broglie cellu viceanu éra si-a bagatu nasulu in affacerile presiedintelui si se vorbesce multu, cá ellu va fi chiamatu a compune noulu ministeriu. Deca nu vá succede unu proiectu impacatoriu, atunci dieu nu scimu ce se

mai dîcemu, pote la urma se audîmu de proclamarea imperiului, cã-ce Bonapartistii in dillele aceste  ra au appucat la potere, si anume prin unu processu, in carele generalulu Wimpfen accusasse pre redactoriulu diuariului „Pays“ pre Paulu de Casagnac pentru vatemarea de onore. Acestu-a adeca arruucasse tota vin'a pentru catastrof'a de la Sedan asupr'a lui Wimpfen, dar' in unu modu forte vatematoriulu Juratii inse dechiar  pre redactorele numitu de nevinovatu si generalulu Wimpfen treb  s  platesca spelele processului. Bonapartistii voru folosi de securu acestu incidentu pentru caus'a loro.

Poterile nordului

Celle ce dîseramu in privint'a incurageriloru ce se facu guvernului nostru d'a inaspr'i relatiunile sale cu Turci'a, se adeverescu mai currendu de c tu acceptamu noi; c -ci  cca o f ia officiosa de alle d-lui de Bismark „*Aug-sburger Allgemeine Zeitung*“, cum recun sce mai la valle, partid'a ce au luat poteri Nordului de a nu ne impedi a intr'o actiune eventuale cu Turci'a:

„Nimicu nu este mai contradicatoru de c tu opiniunile emisse de diverse jurnale relativu la politic'a cellu trei poteri alle Nordului, aproposito de crisa ministeriale prin care a trecut Serbia. Ast-felu, „*Politica*“ din Prag'a, organulu Slaviloru din Austri'a fidelu ostilit tii sale in privint'a Germaniei pretinde c  acesta crisa ar fi fostu provocata de unu *interessu prussianu*, Serbia nefindu intr'alt-felu, dupa acestu f ia, de c tu unu pasu allu Prussiei in mersulu ei spre Sav'a.

„*Deutsche Zeitung*“, organulu partitei germane in Austri'a, reprezenta annessarea unei p rti a provinciiloru dunarene c tra Austri'a, c  cum ar reclam -o interessulu Germaniei, in vreme ce organulu democratiei germane, „*Frankfurter Zeitung*“, preconiseza, in numele inu-si acestu interessu, mantinerea integrit tii Portei, contestandu populatiuniloru crestine alle Turciei — cea ce ni se pare prea pucinu democraticu ori-ce aptitudine pentru civilizatiune.

In scurtu, rem ne cine-va confundatu, vedindu c tu acesta cestiune, si mai cu s ma rolulu Germaniei intr'ins'a, sunt cu neessacitate appetate.

De buna s ma c  n'a fostu posibile a se stabili o basa solida pentru politic'a orientale a celloru trei poteri alle Nordului, de c tu cu pretiulu unei renun arii din partele la ori-ce politica activa in affacerile Orientului. Trebui  s  se impietze asupr'a viitorului, ci a se accepta mai allessu mersulu naturale alu lucruriloru. Din acestu punctu de vedere, crisa ministeriale in Serbia, n'a potutu fi suprindere, de c tu intru c tu ea grabi  acestu mersu.

FOISIOR'A.

Despre meserie si fabricatiuni.

(Continuatiune.) *)

Pre candu noi vremu s  desfiintiamu scole, pentru a face unu nu sciu ce, — precandu la noi se certa a supr'a competintie de conducatori — rogu-te allu natiunii — la o parte poporulu! panacandu magiarii redica universitati de agricultura si le inzestreza cu mare lussu; manunchiulu de sassi infintieza 3 scole de agricultura, au proiectate mai multe, facu scole de meserie sau pregatorie pentru acestea.

Sassulu naibei, se multiimesce cu buni plugari si meseriasii, lassandu a se dezvolt  de sine cei ce au altfelu de gusturi, applicatiuni si aspiratiuni.

Nu ve mirati dara, c  unde esiste vre o v na buna de explotatu, — fia intre magiari, mai allessu intre romani, sassulu trebuie s  — lu gasescu acolo.

Scaparea ta Romane, este numai industrie. — Meseriele si fabricatiunile sunt pardea salvatoriei.

*) Vedi nri prec. ai „Fed.“

In mai multe ronduri, celle trei poteri ingagiasse pre P rt'a a se arret  mai conciliante in reporturile sale cu Statele tributarie pentru a nu mai complic  inca situatiunea pre malurile Dunarii de jos, si deca un'a dintre celle trei poteri n'a lucratu la constantinopole cu tota sinceritea dorita, in consilele ce ea a datu relativu la cestiunea Micului-Zvornik, si la voiagiulu principelui Milanu la Stambul, rezultatulu in acest'a nu s'a potutu accepta, c -ci acestei cause trebuie s  se attribue caderea ministerului Marinovicu, care sa effectuatu f ra profitu nici pentru Turci'a nici pentru Austri'a.

In totu casulu, acestu ministeriu respunde  la situatiunea pre care celle trei poteri doreau s  o vedea mantinendu-se la Dunarea de jos. Si, intr'adeveru, elle cereau c  reporturile intre Statele tributarie cu Porta s  nu se mordifice, c  mersulu naturale allu civilizatiuni, at tu pintre populatiunile acestoru State c tu si pintre crestiniu Turciei in genere, s  nu fie stabilitu. Inse P rt'a, in orbireea ei, refusa a tin  comtu de acestu mersu, din momentulu ce se indaratnicia ea a nu voi s  ceda in cestiunea Zvornicului; din momentulu ce, in cestiunea tractatelor de commerciu, insist  ea cu impismare asupr'a drepturiloru suzerane vis- -vis de Statele tributarie impedicandu-le desvoltarea loro naturale, nepotendu macaru s  prot ga in provinciele pre cari le guvernaza ea d'a dreptulu, siguranti'a pers neloru si a propriet tii, nu trebuie a ne mira de locu c  adunarea nationale serba n'a respinsu pre dintregulu o adresa ce critica f rte si reporturile dintre Serbia cu P rt'a si situatiunea netolerabile a supusiloru crestini in generalu, si care a desceptatu dispositiuni resboinice alle tierrei intregu.

In faci'a acestei st ri de lucruri, celle trei poteri este adeveratu, poteau caut  s  stemperu la Beograd acestu ard re, inse elle n'ar pot  impedi  c  Serbia s  se prepare la t te eventualitatiile la cari ar terr'o unu conflictu cu P rt'a.

Sub acestu reportu, noi credemu c  situatiunea a fostu exactu caracterisatu prin urmat rele vorbe pre care o foia ungruessa le attribue contelui Andrassy:

„Porta s  se arrangeze ea inu-si cu Serbia“.

Intr'adeveru, ori-care intorsetura ar lu  lucrurile pre malurile Dunarii de jos, poteriile n'ar pot  av  in vedere alta de c tu a conserv  ori-caru conflictu ce s'ar intimpl  intre P rt'a si Serbia, caracterulu de o afacere domestica, allu unei conflagatiuni intre aceste duo state. Elle nu pot  av  alta grige de c tu de a impedi , prin t te midlocele possibili, c  unu conflictu de felulu acestu-a s  tr ca preste fruntariile Turciei.

In generale, situatiunea Orientului trebuie s  fia dominata de cugetulu c  celle trei poteri alle Nordului dorescu s  mantina, pre c tu ar fi cu potintia, integritatea Turciei; dara c  acesta integritate trebuie s  fie su-

bordonata fortei si poterii guvernului otomanu, vitalit tii Turciei. Deca Turci'a este at tu de robusta in c tu s  domine situatiunea, at tu a Statelor tributarie c tu si a propriiloru sei supusi crestini, at tu mai bine. Nime nu o va opri in sfortiariile sale pre c tu ea se va tin  in limitele impuse ori-caru Satu civilisatu.

Inse deca i-ar lipsi acestu fortia, deca vitalitatea necessara i-ar lipsi la mantinerea ei in concertulu european va appartine Statelor tributarie si elementelor crestine virili de a procede la transformarea Turciei. Diplomati'a nu p te av  alta sarcina de c tu a circumserie incendiulu in Imperiulu otomanu.

Ecce, lini'a de conduita ce credemu noi c  si au trassu celle trei poteri alle Nordului in ceea ce privesce t te eventualitatiile cari s'ar present  in Orientu, si la cari Austri'a s'a potutu asoci .

De altmintrea e intillegere a Austriei at tu cu Germani'a c tu si cu Russi'a, nu se pot  stabili de c tu prin midleulu cestiunii Orientului. Deca Austri'a a primitu cu resemnare situatiunea Europei ast-felu precum a fostu creata, mai ant tu la Sadow'a si apoi la Sedan, ea urm  s  admita asemenea cu acea-si s mnare consecentiile produse de acestu stare de lucruri in Orientu, si mai nainte de t te in Statele suverane alle Dunarii inferioare.

Dupa cum Austri'a n'ar pot  impedi  mersulu politicei germane c tra tint'a ei finale, totu astu felu ea nu s  p te oppune politicei Russiei in Orientu. Deca Germani'a si Russi'a n'au conceputu nici o banuela despre vitalitatea Austriei, este tocmai in consideratiunea sperantiei c  Austri'a se va un  cu politic'a Germaniei si a Aussiei, cellu pucinu in marile ei linie. Si numai cu orecari exceptiuni, acestu sperantia s'a realizatu in ceea ce privesce politic'a de urmatu in Orientu.

Credemu c  am stabilitu instr'unu modu limpede positiunea celloru trei poteri, at tu intre dinsele, c tu si facia cu cestiunea Orientului. Poterea ce o reprezenta Germani'a si Russi'a, legate prin o politica pre care o reclama interesselu loro, impune Austriei obligatiunea d'v nu rman  afara din acestu intillegere. Ast-felu, c  si in ori-care alta cestiune, ea nu p te de c tu a acestoru duo poteri. In situatiunea actuala a Europei ar fi lipsita de simtu Austri'a, deca ar caut  s  se desparta de elle. Dara prin acestu asemenea, starca lucruriloru pre malurile Dunarei de jos, nu pesenta nici unu periclu.

De aci urmeza asemenea, c  nu pot  fi cestiune de incorporarea veri unoru provincie alle Turcie la Austri'a. Acestu potere are indestullu de multe crise periculoase de traversatu din caus'a diverseloru nationalitati de cari este populatu teritoriulu s u. Si chiaru facendu abstractiune de relatiunile sale cu Russi'a, Germani'a n'are nici unu interessu a favoris  proiecte de felulu acestu-a.

costa 1 fl. D'in acestu petra se scote unu contenariu fieru, care valoreza 10 fl. Deca d'in fierulu acestu-a sar' face potecove amu pot  scote aproape 30 fl; prefacandu-lu in custare de cutite ar' cost'a aproape 400 fl.  ra in custare de outfitasie ar' represent  valoare de aproape 7000 fl, prefacutu in bractete si obiecte de lussu ar' av  valoare de aproape 15,000 fl. si facendu arcu pentru orologe ar' pot  s  se urce valorea unui centenariu de fieru la summ'a de 1/2 milionu florintu!

Facia cu aceste date cine ar' pot  neg  fermecatori'a potere a munciei, a meserieiloru si fabricatiuniloru.

Cine lo-ar' potea contest  imens'a potere de a ne desface trebuintiile, de a ne inuavuti; Trebuie s  traimu intr'o lume de totu ideala, seu de totu fara idei c  s  nu precepemu carele este fundamentulu siguru allu prosperarei si bas'a fericirii omnescei. — Cei cari au fostu la espositiunea din Viena au avutu occasiunea a se convinge c  alte natiuni invetia meseriele chiaru si pre cei orbi, c  asi  si acesti-a s -si assecure si s -si indulgesca victia, inu noi. noi muncimu c  s  dîcemu c  suntemu ocupati si in urma nu se alege castigulu din paguba.

Combatendu intillegerea intre Germani'a si Russi'a,  re cari organe alle democratiei germane, prob za de locu intregu germane precum trebuescu s  fia appet  Luandu parti'a Portii c tra populatiuniloru crestine, Germani'a nu ar servi s  caus'a democratiei nici interesselu germane ca si-ar compromite mai de graba comtu de ratiunea!

Ceea ce cautu s  urmar ca Germani'a in Orientu, este tocmai cucerirea morale prin civilizatiunea germana; ea dara nu voiescu int rca de la sine populatiunile crestine; c ta catu mai de graba se si-le atraga.

Intillegerea intre Germani'a si Russi'a in affacerile Orientului, a si avutu dreptu de consecutiune incontestabile c  in multe cestiune eventualele nu au fostu precipitate, c  fostu addusse la curulu loro normale. Acestu lini'a de conduita a profitatu mai cu s ma Austriei, in calitatea ei de potere ce mai vecina cu Turci'a; ea a fostu mai mult de c tu ori-care alt'a in stare a appet ii in portanti'a unei intelleg'ri intre celle trei poteri in affacerile Orientului.

Totu astfelu va fi si in viitoru. Intr'adeveru, aceasta intillegere nu va impedi  nici de cum veri-unu conflictu in Turci'a inse ea va preveni cellu pucinu ca nu o ca flagratione  re-care s  se intindia dinco de fruntariile imperiului otomanu, si c  modulu acestu-a se va inlatur  de aci nainte allarmele pre cari le au causatu paucum affacerile orientali, relativu la conservarea paciilumii. „Pop.“

Conscriptiunea alegatoriloru in Transilvania

este, cea mai mare parte, terminata. Calificatiunea electorale conditiunata de la platirea dailorulu de prannulu trecut u influintiatu si aci e in Ungari'a preste totu impucinare numerului alegatoriloru. „Reform'a“ dice c  nrulu alegatoriloru au scadiutu in poporatiune, mai multu in comitatele locuite de romani,  ra in cetatile cu poporatiune magiara in class'a industria-riloru nici si in mesura destullu de magiari. La sassi de pre parentulu regescu nrulu alegatoriloru au remassu aproape cellu de mai nainte. De altu parte nrulu alegatoriloru judani s'au immultitu in mari proportiuni. — Guvernulu si camer'a ung. si-a ajunsu deplinu scopulu cellu ascunsu, precandu cellu marturisitu: incassarea mai regulata a darei cu anevoia v  facutu mari progrese.

Comitetulu Asociatiunii Transilv.

prin telegramma d'in 19 febr. a. c. au insarcinatu pre dd. Augustu L dai, Joanne Cav. Puscaru, Alessandru Romanu si Aless. Nedelcu a assiste in B.

Noi Romanii producemu materie brute inse le vindemu c  s  le cumperamu cu pretiuri indoite si indicite.

C tu lucru s. castigu adducu meseriele si fabricatiunile! C ta suma de muncitori se ocupa cu elle! La noi populatiunea se immultiesce-dorere mai allessu prin o massa de straini, — inse cine se cugeta a d  ocupatiune poporulu? Industria agricola o port mu at tu de primitiva, in c tu nu ne assecura venitu, — de meserie si fabricatiuni neferimu, lipsindu acestea comerciu nece c  potemu av , — apoi mai e mirare de deplorabila nostra stare?

Immiltirea trebuintiloru si a lussului la noi nu adduce abundantia populatiunii, pentru-c  noi nu tienemu passu cu progressulu, si urmarea nu pot  fi alt'a de c tu cutropirea nostra prin straini, de cari noue ne vine a ride pra candu ci facu passi gigantici.

Trebuie s  se lucreze din t te poteriile. Tote silintiele trebuie s  se dee spre a indemn  poporulu Romanu c  s  se aplice la meserie si fabricatiuni, pentru-c  numai asi  pot  lucr  pentru viitorulu seu. Prin elle se va d  unu mare impulsu agriculturiei. Plugariulu avendu castigu si-va pune t te silintiele spre a-si immulti productiunea.

Pest'a că reprezentantii aisei la dorerosa ceremonie funebreale a fostului seu Presedinte Vasiliu baronu Poppu. — Credem că Onorab. comitetu allu Associatiunii va fi reprezentatu prin delegati d'in sinulu seu la immormentarea ce se va face in Reginu probalminte Mercuri in 24. febr. a. c. st. n. de ora ce ossamintele repausatului se voru transportá accolo, cu trenulu mestecatú ce vá plecá d'in B.-Pest'a domineca in 21 febr. la 3 ore d. m. si va sosi la Tergu-Muresiului Marti in 23 febr. demineti'a dupa 6 ore si numai in casu de intardiare ar poté sè se intemple ca sè sosessa ser'a dupa 10 ore, ceca ce inse lesne se pote afflá. — De aici transportarea la Reginu va urma immediatu si credemu că onorb. Comitetu allu asociatiunii va fi avisatu la timpu prin telegramma despre d'iu'a si or'a sosirei si a immormentarei. Ar fi doritu că Onorab. Presidu allu Asociatiunii sè avizeze si pre dd. presiedinti ai despartiemintelorú, pentru că cei mai apropiati sè pota assemene assiste spre a aduce tributulu de onore fostului lorú presiedinte.

(Commissiunile pentru examinarea avocatilor la B.-Pest'a si la Tergu-Muresiului).

Ministrulu de justitia conformu § lui 4 art. de lege XXXIV. 1874. au numitu d'in Buda-Pest'a de presiedinte pre judecatoriulu dela curtea de cassatiune Emericu Szabó; de vice-presied. pre presiedintele de senatu de la tabl'a reg. Aloisiu Damvári; de membri: pre professorii de la facult. jurid. a univers. de B.-Pest'a Stefanu Apáthy si Ioanne Baintner, consil. reg. pre judecatoriulu de la tabl'a reg. d'in B.-Pest'a Bella Bartha si Vasil. Dessewfy; pre judec. de la tribun. comere. Carlu Fábrý; pre substit. Secret. de statu la minist. comere. Aless. Havas; pre consil. minist. la culte si intr. publ. Candia Lud. Hegedüs; pre judecat. de la tabl'a reg. Sigm. Kassy, Paulu Keömléy, si Alois. Lnor; pre secret. minist. finan. Ion. Kogler; profess. de la facult. jur. Aug. Lechner; pre judec. de la cultu de cassat. Emiliu Manoilovicu, pre judec. de la tabl'a reg. Teod. Regner, pre judec. de la tribun. de B.-pest'a Gavr. Santha, pre judec. de la curtea de cassat. Albert Soltész, pre judecatoriulu de la curtea supr. de appellu Emericu Suhay si si Ionu Suhajda, pre substit. de la suprema procuratura de statu Eduardu Seuffert; pre judec. de la curtea de cassat. Emer. Szentgyörgyi si Alessiu Tóth, pre procurator. de statu la tribun. de B.-pest'a Aug. Tutschner, pre consil. reg. si profess. la facult. jurid. a univers. de B.-Pest'a Aug.

Popolu lipsitu de industrie, meserie, fabricatiunii si comereu este mortu, si dorere, cine nu vede perirea nostra.

Este de cea mai mare urgentia că sè se dee alta directiune conducerei poporului si cresterii tenerimeii.

Poporulu trebuie spriginitu intru industri'a lui, si asta prin invetiature, scole, prin sfaturi, prin esemple practice, prin formarea de asociatiuni prin infiintierea de banci rurale, cari sè-i venia intru ajutoriu.

Tenerimea trebuie indreptata pre callea industriilor practice si recerute de tempu.

Spre acestu scopu trebuie sè fia indreptata instructiunea de tote gradele pentru-cá numai de aici isvorescu avutiile si materiile necesarie omului pentru vietia, si numai caudu vietii omului este sigura, candu tro, buintiele lui sunt multiemite, numai si numai atunci-a-pote sè dica, că ellu se buccura de independetia si numai atunci-a-pote cu succesu ocupa cariera filosofica.

Prim'a filosofie este assecurarea essistentiei, pentru-cá fora acesta s'au perditu omulu cu tote celea lalte.

Tenerimea d'in scolele essistente trebuie adapa cu instructiuni industriale. Trebuie pregatita si trebuie applicata pre acestu terrenu. Multele stipendie trebuie folosite spre

Wenzel si pre judecat. de la tabl'a reg. Emer. Zlinszky.

Pentru commiss. essamin. d'in Tergu-Muresiului: de presiedinte pre presied. tablei reg. bar. Carlu Apór; de vice-pres. pre presiedintele de senatu de la tabl'a reg. Ant. Tribusz, Mich. Binder, Sim. Vaida, Carlu Ferencz si Dr. Gavr. Endres; pre presied. tribun. reg. d'in Tergu-Mur. Ant. Domokos, pe substit. de la supr. procuratur'a de statu d'in Tergu-Mur. Dr. Ios. Székely; pre judec. suppl. de la tabl'a reg. Dr. Nic. Doza, pre procurut. de statu Nic. Szilágyi, si pre sub judele reg. allu scaunului Muresiului Col. Szentiványi. (Adeca neci unu singuru romanu, Bravó Paule! De altmintrea se scie, că de si sub firm'a sa, numirile inse nu ellu le a facutu.)

Unu „Resunetu“ la „Tiberiada Satumarelui“.

In Nr. 7-8. „Fed.“ cetii unu articlu cu Semnatur'a „Cicariu“ d'in Fibiadi'a Satumarelui, oh! ce buccura mare pentru romanii Satumareni candu si Cicariulu din Malulu-Lapulul striga cu versu inaltu, si ne indemna sè nu stámu cu manile in sinu ci sè lucrámu in tota dreptiunea ce tinte la consolidarea nostra culturala, se nesuimu a infiintá reuniuni Scolare, sè ne regulámu scolele repetitiunale, pentru crecerea si cultur'a poporului.

Daru cu dorere debue sè marturisescu că incátu avui parte de buccura la versulu „Cicariului“ cu atátu mai tare mi s'au sfasiatu anim'a cetindu pintre acelle sire candu „Cicariulu“ arreta cu mandria onoratului publicu, că: in Comitatu lu Satumare se afla 120,000. romani in frunte cu 100 preuti clerici absoluti si vre 16 intielleginti mireni.

Mi-ieu libertatea a me adressá cu onore cătra onoratulu publicu deca in Satumare se se afla 100 preuti si toti clerici absoluti? óre sè nu fia si 100 invetiatori, preparandi absoluti? potu-se infiintá reuniunile Scolare si regulare a scoleloru repetitiunale? póte inaintá crecerea poporului adultu seu in genere fara invetiatori? au nu invetiatorii sunt aceia-carorú-a in prim'a linia li este incredintata crecerea poporului? si totu-si nu merita de la D. Cicariu atát'a respectu că sà fia socotiti in numarulú intielleginti ei. Mai multu au jertfitu ore pre altariulu natiunea cei 7-8. notari cari sunt numerati intre cei 16 intielleginti mireni? ma pote că in Nrulu de 16. se cuprinde si Dl. Nutiu Tomii. Cu astufeliu de princie nu va trimfá Concordi'a Dlu Cicariu, ci va triumfá cu gloria atunci candu DDi preuti, de care toema mi-se pare că se tiene si D. Cicariu, uniti in cugote si simtiri cu invetiatorii d'impreuna intr'unu cugetu si d'in tote poterile voru nesui in scola si afara de Scola pentru inaintarea, crecerea, si cultur'a poporului nostru romanu, voru nesui

crecerea de omeni siguri pentru viitoriu si independinti. Câte isvove nu avemu pre cari tote ni-le icau strainii d'inainte. Sè luámu că essemplu, câte orasie nu sunt romane seau mai multu romane. Rogu-ve avemu unu singuru berariu, sapunariu, panoriu, si câte altele?

Tote acestea intreprinderi assecura o vietia pre cátu de abundante pre atátu de independente. Trebuie sè se creeze scole speciale spre acestu scopu, pentrucá nimic'a nu va respalti spesele mai en prisosu cá instruerea tenerimeii in asta directiune. Trebuie sè se infiinteze reuniuni si asociatiuni. Bunu resultatulu au datu asociatiuniile pre actiuni, pentruca interessulu erá mai mare si generalu.

Trebuie sè se deschida creditu la meseriasi cunoscuti cá onorabile si muncitori.

Cu mila nu s'au ajunsu rezultate, asiá ni spunu betranii, inse desvoltarea creditulu dá mare impulsu spre munca si economia.

S'ar ajungo rezultate frumose candu asociatiuniile, pentru cultur'a poporului ar forma si in asta privinti'a filiale.

Multiemita ceriului si barbatiloru cu prevedere, inceputulu s'au facutu.

a in laturá tote acelle pedoce, cari stau in calle la ajungerea acestui scopu de multu, doritu si numai atunci potemu sperá unu viitoriu si fericirea natiunei nostre, ceea ce eu din anima curata dorescu.

Tirfariulu

Budapest'a, 15 Fauru, 1875.

„Omnia si perdas, famam servare memento“!

Stimate Domnule Redactoru! Dupa ce d. Nicolau Popu, par. rom. in Satulu nou inf., — volindu a desmentí celle impartesite de mine in Nr. 90—1874 allu St. „Fed.“ vine cu un'a corespundintia in Nr. 7. a. c. totu allu acestui st. diuariu, pr'in carea, pre langa aceea că recunosce á fi facutu ce dissessem eu, se appuca a me denunciá Ven. Ordenariatu si on. publicu cetitoriu cá pre conturbatoriulu pacei si liniscei d'in comun'a DSalle. Dechiaru d'in capulu locului, cá in casulu de facia n'am nemicu aface cu caracterulu sublimu preotiescu, pre carele lu stimezu multu, ci cu person'a dlu N. P. Diatribele D.Tale d. N. P. le ressumu in urmatoriile puncte:

1. Invinuirea gra a, că „in totu tempulu cátu sum acasa pre vocatiuni n'am alta ocupatiune mai placuta cá a atítia poporulu, etc. si a alterá intreprinderile salutare a dsalle facia cu poporulu, etc.“ — o dechiaru de scornitura malitiosa si pr'in urmare de „calumnia“ pana candu dsa nu-mi va produce cellu pucinu 1. di: unulu d'intre credintiosii dsalle, carelo sè affirme-inse in presentia si a mea, — cá eu masiu fi esprima: nu cá li voui servi cu stolele dinainte de 1848 precum affirma-á fi dissu eu *ci in genere, cá dora asiú voi numai á fi preuto in Satulu nou.* Spuna favoritulú D.Salle M. Deacu, carele singuru mi esprimasse dorintia sa-precandu eramu abs. si dsa nu era inca pre acolo-á me face preutu in S. n. ce-i am respunsu? — Ci-tota vin'a — Stimamte Die Redactoru tota atítia de poporu d. N. P. o deduce de acolo cá am cutediata a spune poporulu mai annu véra-precandu D.Sa era se merge acolo-intrebatu fiindu „că ce felu de omu e popa estu nou“, că „é unu omu invetiatu, cantaretu bunu dar' cam maretu, si si pentru aceea-cunoscu-vepre Dv. me temu că nu veti poté duce pre bine la olalta; dar' pote că se va mai fi s himbatu si D.Sa.“

Totu cu aceea occasiune vorbiau omenii intre sine, că ei nu potu face casa de pétra popoi, că-ci n'au cu ce, si neci cá i voru inchiaria curtea lui Massimu-precum pretinde-cá-ci (diceau) pote siedé si in cas'a cea vechia poposca caraa e mai buna cá a D.Salle cea d'in Nasaudu, se proniteau cá i voru repara cea vechia o voru face mai mare in primavera urmatoria. (1874). La aceste li am facutu observatiunea cá dreptu, că deca n'au cu ce-edificá-nimene i pote sili, cá-ci, de unde nu-e neci D.dieu nu icu, tragandu-le atentiunea mai tare asupra be-

Pre cátu sciu districtulu Nasaudului tiene 30 teneri la meserie.

Forte frumosa fapta, inse, ve rogu sè mi-se permitta a dice, că nu pre de plinu corespundietoria scopului. Resultatele vorbescu inu-si si acestea sunt cá — dupa cátu amu potutu aflá — pana acum'a nu s'au assiediatu neci unulu d'intre stipendistii meserieri in districtu. Alte ar' fi fostu rezultatele candu s'ar' infiintiatu in Nasaudu o scola speciala de meserie. Aici ar' fi fostu instrutiunea mai complecta, tenerii fiindu sub paza buna nu s'ar' fi dedatu la multe slabatiuni cari le intelnesce omulu in orasie mai si la calle betrane.

Fiési-care omu d'in districtu aveá interessu a cunosce rezultatele si progressulu teneriloru, si i-ar' fi privighiatu mai de aproape asup'a prosperatei si moralei. — Cei talentati d'ar' fi tramissu apoi sè se perfectioneze mai bine. Faptele ar' fi stornitu o placere in populatiune si i ar' fi maritu aplicarea. — Conducatoriulu districtulu ar' fi impartesitu sfaturi parintiesci, i-ar' fi in demnatu la stabilitate, la munca si deschidendu-le care-va creditu multi d'intre ei ar' sta bine, — pre candu acuma ambla pribegi si unii cá vai de capulu lorú.

In desiertu se dá teneriloru care-va

scricoi, că sè se nosuusa-a o face mai antáin pre aceea si apoi casa parochiale. Totu ce va fi auditu Dl. N. P. in acea vera-mai multu de ceste insirate le dechiaru inca una data de scornitura malitiosa. — Ver'a trecuta n'am potrecutu pr'in S. n. decátu numai 4 dille si acelle intrerupte pentru cause familiari, in cari am vorbitu singuru numai cu vecinulu miou.

Fiendu-cá dlu N. P. se face a ignorá causele adeverate a tristei situatiune din S. n. ori le cauta acolo-unde nu sunt; sè-i spunu eu vre-o câte-va, desi crediu-cá erá mai bine pentru D.sa á remane pre acolo; dar dupa ce le sollicita — fia! deci Portarea dsalle cea arroganta cu poporulu simplu, incependu de la prim'a intrare a dsalle in acea comuna; tractarea indediositoria a notariulu cercsi alui Macsima Andreca-unulu d'intre fruntassii satului absentara d'in comuna precandu grassá mai tare cholera pre vre 2 1/2 dille; tacsarea cea mare in proportiune cu tacsale indatinat esub fericitulú dsalle predeces sore pentru functiunile religiose; impunerea de misse platinde cu câte 1. fl. v. a. si apoi provocarea prin besericani la platirea acellorú-a; tragerea sumanului din spatele unei veduve (Mariuca Filipasiu) pentru un'a detoria bagatela; scurtarea cantoriloru in competintiele usuate d'in betrani. Aci mi-vine a minte că in diu'a pre candu eram sé plecu cătra Pest'a, — mergendu-la S. n. spre a-mi luá remasu bunu de la consangeni, — me intempiná septuagariulu cantore Banu cu lacrimile in ochi enarrandu-mi si tangindu-se despre asuprirea si scurtarea simbriei-lui-dupa unu servitiu de vre o 40 anni — d'in partea preutulu, — apoi in urma mi-intinde una suplica, că sè-i-o duou la Pre S. Sa D. Eppu. — Apoi intrebuintiarea tiganului Gyuri, la celebrarea santei liturgie in locu de cantore seu ecclesiarchu (fétu.), D'in cele memorate se esplicá usioru refu sarea ajutoriului d'in partea poporulu la totu ce se tiene de dl. parocu, incátu, — deca voiesce a avea ce-va, nu pote essopera numai cu ajutoriulu judelei processuale; Deci se tiene istoria cu petri'a adunata pentru facerea drumului comunale, care judele proc. o dá poporulu se face casa parochiale; inse poporulu — nu vre sè face, una data cu capulu, cu atátu mai pucinu cá a semfitu, cá are mana buna cu judele pr. carele sè fia ellu picatu chiaru din ceriu e urritu poporulu, cá-ci e stapanulu lui cellu aspru — Si pre langa aceea nu é de legea lui. Destullu cá rolle semne sunt pentru unu preutu rom., candu nu pote essoperá nemicu de la credintiosii sei decátu numai de frica domnului ungurescu!!

2) Sè trecemu acumu la caus'a familiara, carea deca ar fi relatatu-o precumu s'a intemplatu, n'asiu fi avutu nemicu contra, dar fiendu cá dsa au curcatu-o si aci, cá in tota córesp. sa mistificandu adeverulu: sè-i spunu eu, cumu a statu lucrulu. Frate-mieu ajungandu etatea de 22 anni (nu cumu dsa

erocore si apoi chiaru in annii cei mai aventurosi sè lassa fara conducere. Pucini voru fi de acelloa caractere tari, cari se pota invinge obstaculele cari i veniu in lume, apoi sè se assiedie si sè aiba unu viitoriu fericite. — Dupa credintia nostra Stipendiele si incuragierile date de On. asociatiune pentru cultur'a poporului Romanu nu stau in proportiune cu scopulu cellu maretu ce si l'au propusu, si cu capitalele despre care dispune.

Scol'a este cultur'a poporulu, rogu-ve ce s'au facutu pentru poporu? Facutu s'au care-va scola? Facutu s'au ce-va in privinti'a agriculturi? Introdussu-s'au ea in scolele comunale normale si in seminarie pentru-cá mai toti acesti teneri sunt necessitati a-o intreprinde dupa ce ajungu la versta de barbati. In privinti'a meserielorú facutu s'au baremu cátu de pucinu? Deschisu s'au care-va creditu, care-va viitoriu pentru una dintre brasle? Datu s'au stipendie pentru crecerea de profesori in industrie si mai alessu in meserie si fabricatiuni? Avemu credintia cá la rezultate imbrucuratorie va ajunge nou'a societate infiintata in Brasiovu.

Salutariu este si frumosu scopulu ei, de a se ingrigi de assiedierea tenerimeii la diferite meserie, fabricatiuni si la comereu

gressitu pune 32 anni. — si vedindu eu, că inca nu fū chiamatu la assentare ver'a trecuta me', — rapedissem la judele processuale, unde — neafiandulu acasa — lassassem una suplica, (22. séu 23. sept. a. tr.) in carea la rogamu, ca se mediulocosa assentarea fratelui meu, inca pana ce eram si eu acasa la finea lui sept. prin comisiunea assentatoria stabilita la Bistritia. Judele a dou'a di si tramete notariului cercuale mandatulu, că in tempu de 24 ore se-i transmite de la officiu parochiale cartea familiara a fratelui meu. Inscuantiandu-me notariulu prin unu cursoru, cumu stă Incerulu si că d. preutu pretinde 3 fl. v. a. i-am rescrissu, a-i da cătu va pretinde, si totu-si nu i este greu a dice, că „ne dandu dsa „gratis“ aceea buccata de harthia, fratelui meu, asiu fi inceputu a me laudá, că i voiu respaliu pentru aceea, si a sumatiá poporulu asupr'a DSalle cu multe mintiuni — pre candu ou neci că eram in S. N.? — frumosu siá unui „prof. emeritu“ a spune atari neadeveruri groseolane. Dar se mergemu mai departe. S'a facutu cartea si frate meu veni cu dins'a la mine la San-Nicora — *1/2 cola de hartia cu capulu si subscriptiunea in l. magiara facuta de DSa, era nu „blanchetu cu capu tiparitu“ in l. magiara in care a intrudusen numai in rubrice datele, respective in l. matriculei“* precumu affirmá in corresp. DSalle, pentru a-si acoperi peccatulu. Eu a 3-di amu fi plecatu la Bisritia lassandu fratelui meu se venia acelo pre ultim'a sept. inse ce a facutu. ce n'a facutu judele proc. nu sciu, destullu, că m'a lassatu pre diosu, neasinuandu pre frate meu la comisiunea assentatoria de acolo. — Standu deci lucrulu astu-felu nu-mi potu explicá, cumu unu professoru „emeritu“ esse la publicitate cu nesce neadeveruri atátu de pipaibili si cade intr'una contradictiune asiá de flagrante cu sine insu-si, affirmandu una data, că „nu judele proces, a cerutu de la DSa aceea carte de familia ei fratiemieu“ era mai nainte scriindu-mi insu-si negru pre albu, că „arretarea a facutu-o conformu formulariului datu de la officiuu jndelui processuale, Atát'a in asta privinti'a.

3. Familie sassesce sunt recunoscu si eu 4, pote că de atunci se voru fi mai imultitu.

4. La assertiunea dsalle, că au collucratu la dezvoltarea facultatiloru melle, observu, că voiu pará pia memoria profesoriloru mei, dar că dsa nu este intr'e acei-a.

Ce se tiene de epistola mea adressata DSalle candu eram octavanu, recunoscu că am scrissu dar am potutu si gressi. — Ceea ce privesce titulu de „eremitu“ nu pricepu caus'a displaceri.

Incátu pentru mine marturisescu, că de la DSa mi-am anditu pentru prim'a ora epitetulu de „doctissimu“, si apoi fiinducá sciu, că DSa nu esce nu sciu ce auctoritate facultativa de a impartit titulare academi-ce; acellu titlu lu ieau dreptu gluma, si se

Sumu convinsu că assemenea de buna ingrigire precumu are asociatiunea pentru aplicarea tenerimei, va avé si pentru dezvoltarea ei, catasi pentru aduce o vietia morala.

Ast'a este unu ce principalu, pentru-că fragedele mladitie in foculu loru de vietia usuru potu fi condusse si applicate pre tote cállile. Si unde că in orasie, si mai allesu in de celleda mari-se dau timerimei mai multa occasiuni spre bune si relle.

Este unu principiu, cerele nu se pote contestá adeca: divisiunea muncii ni aduce forte mari folose. Unu omu ajunge la mai mare destaritate si perfectiune candu se ocupa numai de facerea unui obiectu si nu variedia de la unulu la altulu.

Obiectele essu mai bune si frumose. Se scie că staruint'a la una si aceasi munca ni face cu potentia a aflá mai multe inlesniri si a usiorá efectuarea, — ni inlesnesce a face noue inventiuni si re a supplini braciiale omului prin animale si masine.

Pre cătu este de salutaru a urma acestui principiu in orasie mari, in orasie cu multe meserie si fabricatiuni, in de acel-

me credia că nu me vatemala sciindu de la cine provine.

In urma la véra venitoria, deca dsa va avé placere, ne potu cuita inaintea Venerstului Consistoriu, — pana atunci i dau tempu că se-si pota cautá martori pentru fassionarca celloru escugetate contr'a mea, — dupa cari inchiau lassandu in judecata on. publicu cetitoriu a decide dupa una comparatiune a asserteloru DSalle cu refessiunile melle, care e calumniatoriulu? si cui se cuvine epitetulu de: necultur'a animei si importunitate, neadeveruri grossolane si mentiose, insolentia, mentiunosu etc. „professorului emeritu“ séu fostului seu scolariu?

V. Gr. Borgovanu. *)

Sarvadu, in Fauru 1875.

Prea Stimata Domnule Redactoru!

In comun'a nostra beserica gr. cath. au fostu edificata prin nemoritoriulu Episcopu Gregoriu Maioru nascutu fiindu in asta comuna, la care poporulu nice unu cruceriu n'a contribuitu; Beserica au fostu pompósa pre cellu tempu; inse de atunci trecandu mai multe decenni au inceputu cu tempulu a se ruina; si mai tare de vreo cãti-va anni in coce; in asiá debila stare se afla; in cătu crestinulu intrandu in dins'a; spre aduce laude atotu potintelui dieu si-teme vietia pre tota minutulu; ba din asta cauza nice nu ambla poporulu in numerulu seu la beserica; totu cu frica si cu cutremuru intrandu câte pre unu minutu; lassandu-ne de adi pre mane, camu e datina romanului necultivat; cá dóra dóra vomu pote facere-va se o punemu in statulu cuventiosu; inse ce se asecepti de la bietulu poporu fara cultura, neindemnata de nime; asiá trecandu tempulu, pana candu in annulu 1874. Prea bunulu nostru Archireu Michailu Pavelu din indurarea parintiesca ni-au dispusu de preotu pre Dl. Ioannu Colceriu, fostulu parochu si Protopopu in Deesiu; care d'in diu'a sosirei la noi pana adi cu neobositulu zelu au facutu adunari, constatuindu-ne si arretandu-ne lips'a mare si neincungiurata a repará s. beserica de aici; indemnandu-ne continuu că cu poteri unite se ne appucamu de repararea S. beserice; offerindu si cellu din urma diariu pentru unu scopu asiá santu; si asiá strabatendu cuvintele zelosului pastoriu pana la anime, am facutu repartitiune preste poporu, dupa potinti'a lui: si am inceputu cu ajutoriulu lui Ddieu repararea beserice, care acum'a e gata; mai avendu numai turnulu de reparatu; ce credemu că si acel-

*) Dederamu locu si acestei replici: si crediendu că cetitorii, cari si de altrea nu potu avé placere a ceti polemii personali, si voru face judecat'a in cunoscentia de cauza — dechiaramu affaerea terminata in diariulu nostru; esprimendu-ne si asta data parere de reu, că ne potendu-ne totudeauna ferí de certe personale n'am potutu seuti de atare neplacere. neci pre cetitorii nostri Red.

lea in cari comeroiu este forte dezvoltatu, pre atátu de folositoria potu se fi pentru noi Romanii a inpreună unele meserie cu agricultur'a. Cătu castigu ar' avé omenii nostri candu ar' applicá una metoda mai buna la fabricarea casiuului si branzei. Cu cătu ar' fi venitulu mai mare, candu tierranii nostri ar' sci face siince bune, au chiaru salame. Cătu de folosite ar' fi economie nostre, candu ar' sci face sapanulu, scrobé la (inaspréla) s. a. Candu la torsu s'ar' applicá unele dintre masinele mai perfectionate. Inse dorere la noi se pastreza totu obiceiulu mamei Eve.

De assemenea in tiesutu, de si locuitorii de munte ni potu spune cătu venitulu addu a femeile prin vendiarea de panure (demii). Dorere, si ast'a ni se va luá, pentruca noi nu dămu pre callea perfectiunari.

In alte localitati se indeletnicescu si barbati cu torsulu si tiesutulu in tempulu iernei si candu au ocupatiune, la campu. Si ore nu este mai folositoriu de cătu a stá cu pip'a pre vétra seu dora la cărcima.

In muntii nostri s'a poté ridicá mai multe ramuri de meseria. In padurea négra (Schwarzwald) se facu renumitele orologie de lemn.

In padurile Bohemiei se facu din lemn

lu-a cu poteri unite cătu mai ingraba lu vomu gatá. In urma vedindu bunulu nostru pastoriu sufletescu că pruncii cari frecuenta scola gr. cath. confess. din locu, sunt multi; ne a indemnatu facerea si unui choru; in beserica pentru tinerotutu si pruncii scolari, spre ce voiosi fiindu lamu si gatatu; asia cătu pre totu omulu intrandu in beserica lu pune in gustulu de a mai avé doi ochi de veditu; silu petrunde pana la anima buccuri'a de a mai avé doue urechi de auditu chorurile micutiloru prunciti condussi de bravolu Invetiatoriu D. Vasiliu Popu.

Atátu repararea beserice si facerea chorului, cătu si punerea in ordine a totoruru lucruriloru tienetorie de binele si inaintarea nóstra avemu dara de a multiami Dlu Ioannu Colceriu bravului nostru pastoriu sufletescu fiindu-cá: de nu aveamu unu asiá pastoriu: pre rondu adi seu mane, poporulu din Sarvadu remanea fara beserica. Dee coriulu că assemenea pastori, in totu loculu se fia; privighiandu preste turm'a sa se nu mérga la perire, cá-ci numai atunci se voru poté numi: luminatorii lumii; si sarea pamentului.

Unu poporanu

Prebulu, 8 febr. 1875.

In 15. Novembre 1874 s. n. s'a tienutu in comun'a nostra unu balu in favorea stei beserice gr. or. rom. d'in comun'a Prebula, prin indemnatu si conducerea bravului si zelosului Stefanu Panaiotu notariu cerculu in Prebulu carele mai de multe ori a doveditu prin faptele salle celle bune, că spriginesce beserica si scola in ori-ce occasiune binevenita si se nisucesc a aflá isvora prin care se pota ajutá s. beserica nostra g. or. rom. din Prebulu, a doveditu si cu occasiunea acésta zelulu si iubirea de beserica. cá-ci cu ajutoriulu fratelui seu Ignatiu Panaiotu si a ajutoriulu seu Paulu Popoviciu, au adunatu de la urmatorii DD. ofierte binevole pentru scopulu susu amintitu si adeca;

D. Stefanu Panaiotu notariu cerc. in Prebulu 5 fl; Juliu Petricu jude adm. distr. Resiti'a 3 fl; Leopoldu Deutsch negatitoriu Prebulu 4 fl; Lazaru Tiapu parochu in Zorlentiu-mare, Alessandru Engelu medicu dist. Resiti'a, Andreiu Ursiciu notariu cerc. Socanu, Demitriu Pecurariu jud. com. Prebulu, Nicolau Zeru epitropu Prebulu, Simonu Fischer negatitoriu Zorlentiu-mare toti câte 2 fl; Hermanu Goldberger, negotiatoriu, Prebulu. 2 fl 50; Nicolau Ma'danu preutu Prebulu; Nicolau Saru invetiatoriu Prebulu; Joanovu Alessandru negotiatoriu Prebulu; Petru Madina epitropu Prebulu; Salamonu Frankl, Resiti'a, si Miha'u Oresianu, subjude com. in Zorlentiu-mare, câte 1 fl 50 cr: Mihutiu Jacobu subjude som. Prebulu; Gligoriu Dalea juratu com. Prebulu; Hermanu Mailänder ospetariu Prebulu; Mihutiu Bandasila economu Prebulu; Juliu Vuia notariu sub. Resiti'a; Achimu Trentiu preutu g. cath. Resiti'a; Adolfu Diaconoviciu jude. adm.

multe obiecte de jocaria pentru copii, ori de assemenea se platoscu bine. Pre dominiulu episcopescu din Beiusiu de multi ani lucreza o fabrica de place seu foitia de lemn. (furnier.)

Câte tienuturi nu sunt cari prin productele loru au castigatu folose si au ajunsu la renume d. es. prin lapteria, branzoturi, s. a. tote de calitate buna.

Mare este numerulu meserieloru, cari se potu intreprende pre langa agricultur. Voiesca omulu si va descoperi multe.

Mari sunt si folosele cari ar' assecurá aceste intreprinderi si anume:

1. s'ar' folosi cătu mai bine tempulu, in carele omulu nu pote lucrá la campu, candu este timpulu ploiosu si iern'a.

2. sar' poté intrebuintá cei slabi si copiii.

3. Muncitorii ar' fi mai siguri contr'a calamitatieloru prucum se intempla din cauza necautarei marfuriloru, seu in casu candu se inventéza masine prin cari se suplinesce munc'a omului.

Totu assemenea in casuri, candu recolta ar fi rea, li ar adduce meseria care-va venitulu si astá li ar aliná lipsele.

4. Trailulu loru este mai oftinu pentru-cá

dist. Resiti'a; A. Gianu Resiti'a; Josifu Stadolmann; C rolu Nef ospetariu Resiti'a; A. Kohm offic. silv. Ezerisiu; Ortmaier c. v. locuteninte; Franciscu Tóth Ezerisiu; Aronu Almagianu; Rusalinu Banu jude com. Socianu; Alessandru Muresianu not. cerc. Delinesci; Rusalinu Frantiu jude com. Valleadeni; Georgiu Craciunu not. cerc. Colnicu; Juliu Dorca invetiatoriu Olosagu; Jacobu Dabiciu preutu g. ort. Zolentiu-mare; Georgiu Vernica preutu gr. cath. in Z.-m.; Isacu Atnagiu jude com. in Z.-m.; Georgiu Tiapu juratu com. in Z.-m.; Jonu Basiu invetiatoriu g. cath. Z.-m.; Demitriu Brosteanu maistru de posta Z.-m.; Georgiu Velosoleanu in Z. m; Vilhelm Stern in Z.-m.; Antoniu Veisz in Z.-m.; Carolu Reiminger in Z.-m., toti câte 1 fl v. a. — Adolfu Rosenberg in Prebulu; Rusalinu Stroia jud. com. Ezerisiu; Stefanu Cimponoriu jud. com. Ternov'a; Teodoru Tiapu in Zorlentiu-mare; Lazaru Belci'a in Z.-m.; Isacu Stormu in Z.-m.; Rancu N. in Z.-m.; Tóth N., toti câte 50 cr. v. a. — Sumu'a 66 fl 50 cr. v. a. adeca: si essedidei si siosse florinti 50 cr. v. a. d'in care pentru musica, decorarea si illuminarea salei s'a spesatu 32 fl 49 cr. v. a. remane cá venitulu curatu pre séma stei beserice g. or. din Prebulu 34 fl 01 cr. v. a. cari bani dupa depunerea socotei s'au datu stei beserice pre langa aceea conditiune că dupa ce se va aduná inca vreunu venitulu, se se cumpere unu steagu in s. beserica. Pentru bunavointi'a si binefaceriile ce leau doveditu susu memoratii DD. prin generósele offerte, dămu multemire precumu la toti facatorii de bine cari an jertfitu ce-va stei beserice nostre, asié si conducatoriulu balului susu mentionatu Dlu Stefanu Panaiotu si Dloru collectanti Ignatiu Panaiotu si Paulu Popoviciu si dicemu că a totu potintele se le replatescu pentru amorea si binele arretatu facia de beserica nostra; dupa ostenelele loru meritata.

Dat'a că mai susu, Nicolau Maidanu, preutu Petru Madinu, epitropu; Demitriu Tecurariu, membru c. b. Grigoriu Dalea, membru c. b.

VARIETATI.

(Necrologu) Bar. Elena Fopp, nasc. Olteanu, in numele seu si allu fiiloru si fficeloru salle Aurelia maritata Vasiliu Iurca deputatu, Elena, Aureliu, Juliu, si Alessandrana, — a cumnatiloru si cumnateloru salle Aramu, Anna, Veronica si Elisabeta Popp, precum si in numele mamei salle Anna Olteanu nasc. Popu-Maioru a unchiului seu Ioane Popu-Maioru, a fratelui seu Constantinu Olteanu, a sororiloru salle Amalia maritata Giorgiu Filipu, — Anna maritata Nicolau Sian-

Continuare pre pag. 37.

nu sunt nevoiti a cumperá multe materie nutritorie, era la tierra, lemnele si altela nu su atátu de scumpe, cá in orasie.

5. In interessulu sanetati este folositoriu, cá omulu se schimbe de la una ocupatiune la alt'a.

6. Ocupatiunea neintrerupta are influentia forte favorabila asupr'a familiei si copiiloru. — Latiesca — se industriale intre Romani, intreprendia ei meserie, fabricatiuni si comeroiu si atunci-a se voru buccurá de multe si mari multimiri si neamulu loru va spori si se va immulti!

Deca nu se voru dá uitariiei cuvintele lui Say, multe se voru face.

Say dice: „Ne plangemu adese ori, cá ni lipsescu capitalele, inse cu multu mai raro sunt capacitatele, dibaci'a si dorinti'a de a munci. Isusirile din urma le gasimu acolo, unde domnesce serguinti'a.

Lenca si atletii ei, este mai totudeaun'a cuibulu seraciei si a multeloru suferintie cari le indura poporele.“

Ioanne Chitu.

Supplementu la nr. 11 allu „Federat.“
cursulu an. 1875.

doru de Vistea si a filoru acestoru-a, cu anim'a infrata de dorere face cunoscutu, că neuitatulu, sociu, respectivu parinte, frate, socru ginere si cumnatu **Ladislau Vasiliu baronu de Popp** Presiedinte de senatu la suprem'a curte judecătoreasca din B.-pesta, Cavalleriu ord. Coron'a de ferru Class. II.-Consiliariu act. intimu de statu allu MSalle impreg. — Presiedinte Asociatiunei Transiliv. pentru cultur'a poporului rom. Presied. onor. Societatei liter. rom. d'in Bucovin'a, etc. dupa unu morbu greu de mai multe dille si-dede sufletulu in manile Creatorelui in 17. februaru 1875 la 8 ore ser'a, in anulu vietiei 56 si allu prefericitei salle casatorie allu 26 le. Ceremonia funebre, dupa ritulu besericeci greco-catolice, se tienu in 20 februaru, a. c. la 3 ore d. m. Ossamintele repausatulu se voru transporta la Reginu in Transiliv. unde se voru depune spre eternulu repausu in cripta familiare. Fia-i tierrin'a usiora si memori'a binecuvantata! — B.-Pest'a. 18. febr. 1875.

(Necrologu.) Colon'a rom. d'in B.-Pest'a perdu pre unulu d'entre fruntasii sei concetatieni, **Nicolau Ioanovicu**, comerciant, au repausatu dupa unu scurtu morbu (inflamatiune de plamani) domineca, in 14. febr. a. c. in etate de 55 anni. Immormentarea s'au intemplantu Marti, in 16. l. c. assistandu mai toti romanu d'in capitala si unu mare numeru de cetatieni de alte nationalitati. Fia-i tierrin'a usiora!

(Necrologu.) Neindurat'a morte rupse era-si un'a din celle mai plapande flori d'in gradin'a basericeci si natiunei nostre, pre unu teneru de buna sperantia **Vasiliu Ortianu** teologu de an. III. in sem. teol. din Gherla, dupa unu morbu acutu de trei dille a repausatu in Domnulu, in 7 febr. st. n. abia in etate de 22 anni. Lu deplangu: befranulu seu parinte **Petru**, parochu in Herecleanu (Selagiu), fratele seu: **Alessandru** esecutoru in S. Cehu, unchiu: **Alessandru** Badescu parochu in Giumeloisiu, **Samailu** Badescu notariu cercualu si **Ionitia** Badescu numerosii consangeni, clerulu teneru teologicu, amicii si cunoscutii sei, cari perdura prin mortea lui unu adeveratu idealu de caritate si sinceritate. Immormentarea i-s'a intemplantu in 9 febr. assistendu o conuua frumosa de petrecatori d'entre romanu si straini. La mortemtu collegulu si amiculu repausatulu: **Silviu** Sohora rosti una cuvintu funebrealu prin care petrunse adancu animele ascultatoriloru. Fia-i tierrin'a usiora! Gherla, 1875 febr. — **Clemente P...**

(Distinctiuni besericesci) **M. Sa** Domnitoriulu au numitu pre **Dl. Canonicu** Lectoru de la beserie'a catedrale gr. cat. d'in Logosiu **Michailu Nagy** de Abbate titulariu allu abatiei **Steii Vergure de Almadu** si pre **Dl. Canonicu** Magistru de la aceea-si beser. catedrale. **Andreiu Liviu** de Abbate tit. allu noue abbatie d'entre Ungari'a si Poloni'a. — Ne bucuramu de aceste distinctiuni preamertate ne am fi bucuratu inse mai multu candu abbatie ar fi impreunate cu venituri dar aceste dupa vitregitatea dreptatii unguuresci sunt rezervate numai titulariloru de ritu latinescu.

(Santire) Noulu Eppu allu Logosiuului **Dr. Victoru Mihali** au fostu santitu dominec'a trecuta, in 14 febr. a. c. la metropolia in Blasiu prin **In. Pr. Ssa** Metropolitulu **Ioanne Van cea** assistendu **Pr. Ssa** Eppulu de Oradea-Mare **Ioanne Oltea nu**, si **Pr. Ssa** Eppulu **M. Pavelu**.

(Commissiunea de immunitate) a camerei deputatiloru au tienutu in

19 febr. a. c. la 10 ore, siedintia, in care s'a pertractatu a supra cestiunii de immunitate a deputatiloru **Nicolau Bartha** si **Vicentiu Babesiu**. — Amendoue affacerile sunt de natura privata si nu politica, a nume a lui **Babesiu** este affacere personale intre dsa si comitele supr. d'in Carasiu **Giorgiu Ivaccovicu**, care i-au intentatu processu de diffamatiune pentru unu articulu publicatu in „Alb.“ inca in ver'a annulu tr. la care d'in partea marturulu se dedesse o declaratiune apparuta atatu in „Alb.“ catu si in „Fed.“

(Societatea geografica Ung.) tienu in 18 febr. la 5 ore ser'a siedintia in care, intr'alaltelu, **Dl. bar. Attila de Gerando** au cetitu unu operatu allu seu despre „Districtulu Cetatii-de-Petra.“ N'am afflatu inca despre cuprisulu acellu discursu, ne indoimu inse ca finulu contessei magiare **Teleky**, va vorbi despre romanu cu acellu simtiu de dreptate si simpatia precum scrisesse tatalu seu francesululu **De Gerando**.

(Banditul Dobosiu) Unu hotiu d'in Leta-marc, cu numele **Dobosiu**, dorere romauu cutrieza de mai multu timpu tienuturile invacinate si imple de frica si spaima pre locuitori prin cutedietorielo salle intreprinderi. Organele securitatii publice n'au potutu inca pune man'a pre dinsulu, ci numai pre trei socii si lui, cari in dillele aceste fusera prinsii la Oradea-mare, si se dice ca ar fi facutu descoperiri a supra bandeii si a capitannulu loru.

(Imeneu) **Dl. dr. Vasiliu Popu**, procuratoru la judecatori'a reg. d'in Gherla si-a serbatu in 8 febr. a. c. cunuuia cu **Desior'a Amalia Orbonasiu** fiica fostulu protonotariu la tabla reg. d'in Tergu-Muresiului **Mihailu Orbonasiu**. Ddieu se binecuvinte uniunea loru!

(Nieu'a—Zapad'a). Essaminat'a cineva niu'a, de aprupe? Iern'a si-are si ea florile salle ca si primaver'a; flori diamantate, flori schinteiatorie, cari flutura in aeru si vinu se acopere pamentulu cu o gateia ce ica ochii. Zapad'a nu este o gramada infirma de ghiacia: fulgii sei albi nu sunt simple mase nice de apa solidificata. Molecullele apose alle atmosferei, pre cari le condensaza frigulu, se grupaza dupa nisce logi fixe, in stellutiu frumose essagonale (la siesse-anghiulare). Dintr'unu simbure centralu essu siesse ace, cari formeza doue anghiuri de 60 grade. Din aceste ace principale pleca in drepta si in stanga ramuri si mai subtiri, formandu la rondulu loru, cu o fidelitate nestramutata, anghiulu loru de 60 grade. Pre acesta a doua serie de acusiere sunt prinse alte ramurelle. Aceste adeverate flori cu siesse petale ieu formele celle mai variate si mai admirabile; au aparintia cellui mai finu gazu, si sunt ornate, la anghiurile loru, cu rosete de dintela de o subtilete si o delicatetia alessa. Cu cellu d'antaiu microscopu este usioru de admiratu aceste frumusetie alle miculu in finitu. Cu zapad'a se potu face cate-va esperientie curiose. Se scie catu de usioru se condensaza zapad'a candu se stringe in mani, trece in stare de bulgare si devine duru. Deca se facu, astu-felu bulgari si se arunca intr'o caldare plina cu apa calda, se vedu apropiandu-se si unindu-se impreuna cu tota temperatur'a radicata a apei. Cu unu bulgare servindu de magnetu, se potu scote toti bulgarii din caldare; buccatile se lipescu prin contactu. Faraday a descoperitu la 1850 acestu fenomenu singularu, cunoscutu acum sub numele de regelatiune. Nieu'a intarita se regela (reinghiacia) prin contactu si se lipescu mai immediatu. Se pote produce ast-felu in cate-va secunde o catena de ghiacia cu buccati de diferite grossimi. Fenomenu regelatiunei esplica rigiditatea extraordinaria a puntiloru de niu'a ce se vedu aternate in Alpi. Mergendu pre acesti punti, se lipescu particellele de niu'a, care se transforma astu-felu in ghiacia. Se va observá assemene ca unu bulgare de niu'a devine sub presiune din albu, translucidu, din translucidu transparentu; trece in stare de ghiacia. Acesta observatiune permite a se intellege esperientia urmatoria: Se se comprime niu'a intr'o sfera si va essi la momentu unu globu transparentu ca crista-

lulu. Se se gramadeca niu'a in interiorulu unei statue nice, si se va capeta o mica figura de o transluciditate admirabila. Se potu face astu-felu farfurie, pahare, garafe de ghiacia cu cari se pote manca si be. Ghiacia astu-felu comprimata se topesce forte inecu; unu paharu de ghiacia resiste la temperatur'a unei camere bine incaldite o sera intréga. Miculu stratu de apa topita pre du afara appera restulu de a se incaldi. Spre a impedita o planta de a inghiacia, cellu mai bunu mediulocu este de a o incungiuca cu stofa moiata. Fia care bulgarasiu de ghiacia ce se formedia pre stofa, da caldura ca si unu combustibilu, si acestu caloricu incaldiesce plant'a si i impiedica temperatur'a descinde mai josu de zero. Spre a da o idee de resistentia ghiaciei la topire, ajunge a aminti famosulu palatu de ghiacia din Petropole. Era in iern'a din 1740; cu sloi din nev'a se redica unu palatu maretiu ce subsista mai multi anni. Tiarulu dede in ellu serbári splendide. Tota curtea fu ivitata acolo la baluri. Paretii scanteiau, plafonulu se inbracca cu colorile cucurbeului. Era o inadusiela mare in acelle salone navalite de o multime stralucitoria, si cu tote aceste ferestrele facute din zapada comprimata, erau acoperite cu bruma, dera erau tota atatu de bune ca si ferestrele de stiela. Murii, forte grossi, se acoperia cu umediela, dar nici unu cuiu nu ceda in acesta constructiune transparenta.

(Ceremonia funebrele pentru repausatulu **Br. Popu**) presiedintele d' senatu la curia reg., s'a tienutu in 20 febr. cu mare solennitate. Ca delegatu a PSSale AEppului si Metropolitulu **I. Vancea** a pontificatu lui **Victoru Mihali**; fiindu assistenti dnii canonici **Joanu Antonelli** si **Antoniu Vestimianu**, precum si **dlu Iustianu Popiu** de la Oradea-Mare, carele dupa unu discursu funebrele a pontificantelu episcopu, tienu unu altu discursu cu oratoria escelinte in limb'a magiara. Unu numerosu publicu romanu si strainu a assistatu la acesta ceremonie, carea se termina in cemeteriulu Cherepesiu, unde fu asiediatu cosingulu pentru deportaro in Transilvania. **Dlu Alessandru Romanu** tienu una cuvintu in numele comite ului asociatiunei transilvane.

Bibliografia.

Allu III-le volume d'in a II. editiune din „Cronicele Romaniei seu Letopisatiile (annalele) Moldaviei si Valachiei,“ revediuata, in diestrata cu note, biografie si facsimile, cuprindendu mai multe cronice nepublicate inca; si, ca adausu: „Tablele istorice alle Romaniei“ de la 1766 pana la 11. februaru 1866. de **Michailu Cogalniceanu**; multu asteptatulu allu III. volume allu acestei editiuni, a essitu de sub tipariu si se afla de vendiare la librarielo principali d'in Bucuresci.

A mai dtece ce-va asupra acestei publicatiuni, aru fi de prisosu; pentru-ca a vorbitu destulu pentru dens'a editiunea antaia, din care este mai multu tempu de candu nu se mai afla in comerciu nici unu singuru esemplariu, macaru cu ori-caru pretiu.

Volumelu acestu-a cuprinde:

Prefatiunea. Annalele Moldaviei (1662—1729) tribuite lui **Nicolau Mustea**.

Cronic'a anonima a Moldaviei (1662—1735) tradussa in grecesce: d. A. Amiras.

Annalele Moldaviei (1741—1769) de **Spatariulu Ioanu Cant'a**.

Annalele Moldovei (1733—1774) de **Enache Cogalniceanu**.

Stihuri asupra perirei boieriloru Moldaviei **Bogdanu** si **Cuz'a**, de **Enache Cogalniceanu**.

Condic'a obiceiuriloru vechie si noue (Ceremonialulu Curtii) alle **Domniloru** Moldovei de **Georgiache** allu doile logofetu, 1762.

Tragedia seu Eteri'a Greciloru din 1821, de **Vorniculu Alessandru Beldimanu**.

Tractatele inchiaiate de catra **Bogdanu** **VV.** allu Moldoviei cu **Sultanu Bajazet II.** de logofetulu **Nicolau Costinu**. — Appendice.

Sciri mai noue si electrice.

Carlovetiu, 16 febr. Certe violente intre Patriarculu si comitatulu administrativu s'au escatu pentru ca acestu d'in urma ar fi vetematu precum se dice, canonele bes. — Patriarculu nu mai assiste la siedintiele comitatului. Se assecura cumca congressulu serbescu, care este se se intrunesca iu lun'a lui Martiu, se va dissolve immediatu.

Berlinu, 16. febr. In camer'a deputatiloru se incepu asta-di consultarea a supra proiectulu de lege pentru administratiunea averei comunitatiloru besericesci ca tollice. Ministrulu culteloru motiveza necessitatea propunerei prin multele defraudatiuni si pentru cuventulu ca comunitatile catolice se nu lasse a se face abusu cu proprietatea loru de straini.

Bern, 16. febr. Comitatu centrale allu vechilaru catolici invita comunitatile si reuniunile catoliciloru vechi, ca se alega pana la 1 Aprile pre delegatii loru pentru primulu sinodu crestinescu catolicu elvetianu, ce se va aduna in primaver'a annulu cur.

Bucuresci, 16. febr. Camer'a vota 5 millione lei pentru inarmarea ostirei. Erogatiunea acest'a se va acuperi assemene prin emisiune de titluri de rente.

Vienna, 17. febr. In interrogatoriulu d'in dillele prime **Offenheim**, relativu la acuisitiunea liniei ferrate romane, se servi, precum se scie, de fras'a „ca d'insulu au lucratu ca patriotu, pentru ca cellu ce possiede callea ferr. possiede si tierr'a.“ — Guvernulu Romaniei au afflatu in acest'a o allusiune de rezervate tendintie de annessiune possibila, si, precum spune „Tagbl.“ au descoperitu in modu confidentialu ministeriulu de externe d'aici, ca ar fi de doritu a se da una dechiaratiune contraria.

Madridu, 17 febr. Carlistii au fostu deplinu batuti la Mora.

(De alta parte telegrammele provenite din castrele Carlistiloru vorbescu de invingerele acestoru-a, in urma amendoi sunt invingatori si au dreptate ca cellu ce manca bataia este numai poporulu si fiii sei.

Vienna, 18 febr. Imperatulu pleca probabilminte mane la Pest'a pentru deslegarea crisei ministeriale d'acolo. — Presidiulu senatului imper. au fissatu amenarea siedintieloru senatului imp. pre d'iu 17 Martiu, a. c.

Munster, 18 febr. „Mercuriulu Vestfalicu“ publica Enciclic'a Pontificelului catra episcopii d'in Prussia, prin care se condemna legile besericesci create de camr'a prussiana si se enuncia es-communicatiunea (aforea) a supra preutiloru numiti de catra statu, (postestatea civile.)

Burs'a de Vienna, 5 Feb. 1875.

Metallice 5%	70.80
Imprumutulu nat. 5%	75.79
Sorti din 1860	109.75
Actiunile bancai	983.—
Actiunile instit. de creditu	216.50
Obligatiuni rurale ung.	78.25
„ „ Temisiane	76.75
„ „ Transilvane	75.70
„ „ Croato-slav.	80.—
Londonu	111.10
Argintu	105.80
Galbenu	5.25
Napoleon'd'or.	8.87

ALESSANDRU ROMANU
Propriet. edit. si red. respundiet.

Communicatiunea pre callile ferrate ung.

Table with train schedules for routes like Callea ferr. i. r. priv. a statului, Trenuri accelerate Vienn'a-Pest'a, and Trenuri accelerate sub statiunea vaporeloru accelerate.

Table with train schedules for routes like Trenuri directe call. ferr. de Tisza, Trenuri mestecate, Callea ferr. de Tis'a, and Trenuri accelerate sub statiunea vaporeloru accelerate.

Table with train schedules for routes like Callea ferr. I. Transilvana, Callea ferr. Nord-Ostica, and various regional routes.

Table with train schedules for routes like Callea ferr. ung. resariteana, Oradea-Mare-Brassieu, Brassieu-Oradeamare, and Cociardu-M-Osiorheiu.

Marfuri de jocu si jocuri sociale.

Text describing various board games and social games, including descriptions of cards, dice, and board games like backgammon and chess.

Miculu escamotariu (farmecatoriu),

Text describing a magic trick kit (escamotariu) for entertainment, including instructions and details about the kit's contents.

Harthie, Bilete de visita, Sigille si alte requisite de scrieu,

Text advertising stationery supplies such as envelopes, business cards, stamps, and other writing materials, listing various types and prices.

Bazaru de pompe

A. Friedmann, acum numai in Vienn'a, Taborstrasse 4.